

Агата Кристи

Плодотворна неделя

– Е, наистина го намирам за много забавно – каза за четвърти път госпожица Дороти Прат. – Как ми се иска старата драка да може да ме види сега. Тя и нейния Джеймс!

Определението „стара драка“ се отнасяше за достопочтенната работодателка на госпожица Прат – госпожа Макензи Джоунс, която имаше непоклатими възгледи относно малките имена, подходящи за прислужници и наричаше Дороти с омразното ѝ второ име Джейн.

Спътникът на госпожица Прат не отговори веднага поради една много основателна причина. Когато току-що сте купили мъничък остин, четвърта ръка, за сумата от двадесет лири и го карате едва за втори път, цялото ви внимание по необходимост е насочено към трудната задача да използвате двете ръце и двата си крака в съответствие с непрекъснато променящата се обстановка.

– Ъъ... Ах! – възкликна господин Едуард Палгроув и се опита да овладее стреса, предизвикан от ужасен стържещ звук, който би накарал един опитен шофьор да настръхне.

– Е, не говориш много с момичетата – оплака се Дороти.

Господин Палгроув бе избавен от задължението да отговори, тъй като в този момент беше звучно наруган от водача на един автобус.

– О, какво нахалство! – възмути се госпожица Прат с вирната глава.

– Иска ми се само и той да имаше като моите спирачки – отбеляза горчиво нейният обожател.

– Нещо не са на ред ли?

– Можеш да натискаш педала до второ пришествие без всякакъв ефект – отвърна господин Палгроув.

– Е добре, Тед, не можеш да очакваш да имаш всичко за двадесет лири. В края на краищата ето ни, в истинска кола, в неделя следобед, отиваме извън града, както всички останали.

Чуха се още стържещи звуци и трясъци.

– Това беше добра маневра – каза триумфално Тед.

– Ти наистина караш почти чудесно – рече с възхищение Дороти.

Окуражен от женското възхищение, господин Палгроув се опита да профучи през Хамърсмит Бридж, но един полицай го спря и му направи строга забележка. Като продължиха дисциплинирано към Хамърсмит, Дороти каза:

– Никога не мога да разбера какво искат полицаите. Като се има предвид начина, по който ги представят напоследък, човек остава с впечатление, че са по-учтив.

– Няма значение. Но аз не исках да тръгнем по това шосе. Исках да

пътуваме по Грейт уест роуд и да се позабавяваме – каза тъжно Едуард.

– И да попаднем на полицейски „капан“, което е съвсем вероятно – продължи Дороти. – Точно това се случи на господаря онзи ден. Пет лири плюс съдебните разноски.

– Полицаяте не са толкова гадни в края на краищата – възрази великодушно Едуард. – Те правят на пух и прах богатите. Никаква милост. Ставам луд, като си помисля за тези контета, които могат да влязат в магазина и да си купят няколко Ролс Ройса, без да им мигне окото. В това няма логика. Аз не съм по-лош от тях.

– А бижутата. Онези магазини на Бонд стрийт. Диаманти и перли, и не знам още какво! А аз... с наниз перли от Улуърт – въздъхна Дороти.

Тя се замисли тъжно над тази тема. Едуард имаше отново възможност да се концентрира изцяло върху шофирането. Успяха да минат през Ричмънд без инциденти. Кавгата с полиция беше изнервила Едуард. Сега той възприе линията на най-малкото съпротивление – сяпо следваше някоя кола пред тях, когато му се откриваше такава възможност.

Така скоро те се озоваха на един сенчест междуселски път, по който много от опитните шофьори биха предпочели да пътуват.

– Добре постъпих, че завих насам – каза Едуард, приписвайки цялата заслуга на себе си.

– Бих казала, че е много красиво. Виж, там има един мъж, който продава плодове – рече госпожица Прат.

Наистина на завоя пред тях имаше малка раkitена масичка с кошнички плодове върху нея и знаменце с надпис „ЯЖТЕ ПОВЕЧЕ ПЛОДОВЕ“.

– Колко струват? – попита загрижено Едуард, след като отчаяното дърпане на ръчната спирачка беше дало желанния резултат.

– Чудесни ягоди – каза продавачът, непривлекателен тип с цинична усмивка. – Тъкмо като за дамата. Узрели плодове, прясно набрани. Също и черешите. Истински английски. Ще вземете ли една кошничка череша, госпожо?

– Те наистина изглеждат хубави – отбеляза Дороти.

– Не хубави, прекрасни са – рече дрезгаво мъжът. – Тази кошничка ще ви донесе късмет, госпожо. – Най-накрая благоволи да отговори на въпроса на Едуард: – Два шилинга, господине, ужасно евтино. Така сяхте да кажете, ако знаете какво има в кошницата.

– Изглеждат много хубави – повтори Дороти.

Едуард въздъхна и плати два шилинга. Умът му беше зает със сметки. Чай, след това бензин – тази неделна разходка с кола не би могла да се нарече евтина. Ето кое е най-лошото, когато излизаш с момичета. Винаги искат всичко, което видят. Непривлекателният тип каза:

– Благодаря, господине. Тази кошница с череши струва повече от парите, които платихте.

Едуард яростно натисна надолу с крака си и малкият остин подскочи към продавача на череши подобно на побеснял вълк.

– Съжалявам. Забравих, че е на скорост – каза Едуард.

– Трябва да внимаваш, скъпи. Можеше да го нараниш – рече Дороти.

Едуард не отговори. След още половин миля стигнаха до идеално местенце край брега на един поток. Оставиха остина отстрани на шосето, а двамата седнаха влюбено на брега на реката и започнаха да ядат череши. В краката им лежеше неделен вестник, на който не обърнаха внимание.

– Какви са новините? – попита най-сетне Едуард, като се опъна по гръб и бутна напред шапката си, за да му прави сянка на очите.

Дороти прегледа заглавията.

– Злочеста съпруга. Изключителна история. Двадесет и осем души са се удавили миналата седмица. Съобщение за смъртта на един летец. Потресаващ обир на скъпоценности. Липсваща рубинена огърлица на стойност петдесет хиляди лири. О, Тед! Петдесет хиляди лири. Само си представи! – Тя продължи да чете: – „Огърлицата се състои от двадесет и един камъка върху платина и е била изпратена с препоръчана поща от Париж. При пристигането се установило, че пратката съдържа няколко речни камъчета, а скъпоценностите липсват.“

– Отмъкнати в пощата. Пощите във Франция са ужасни, предполагавам – отбеляза Едуард.

– Бих искала да видя подобна огърлица. Цялата пламтяща в кърва-вочервено... гълъбова кръв, така наричат този цвят. Чудя се как би се чувствал човек, ако има подобно нещо на шията си – замечта Дороти.

– Е, ти вероятно никога няма да узнаеш, момичето ми – отбеляза закачливо Едуард.

– Бих искала да знам, защо не? – вирна глава Дороти. – Има момичета, които удивително добре се справят. Може да стана актриса.

– Момичетата, които се държат прилично, не стигат до никъде – обезкуражи я Едуард.

Дороти отвори уста да отговори, но се спря и промърмори:

– Подай ми черешите. Ядох повече от теб. Ще разделя останалите и... а, какво е това на дъното на кошницата?

Тя измъкна един дълъг, блестящ наниз от кървавочервени камъни.

И двамата втренчиха удивени погледи в него.

– В кошницата ли каза? – попита най-после Едуард.

Дороти кимна.

– На дъното под плодовете.

Отново се спогледаха.

– Как мислиш, че се е озовал там?

– Нямам представа. Странно е, Тед, точно след като прочетохме онова за рубините във вестника.

– Не си въобразяваш, че държиш петдесет хиляди лири в ръката си, нали? – засмя се Едуард.

– Казах само, че е странно. Рубини, поставени в платина. Платината е онова матовосребристо нещо... като това. Виж само как искрят! Цветът им не е ли прекрасен? Чудя се колко са. – Тя ги преброи. – Хей, Тед, точно двадесет и един!

– Не!

– Да. Същия брой, за който пише във вестника. О, Тед, не мислиш ли...

– Би могло. Има начин, по който може да се познае... като драснеш с тях по стъкло – отвърна колебливо той.

– Това е за диамантите. Но, знаеш ли, Тед, онзи мъж изглеждаше много странно, мъжът с плодовете. Противен човек. И беше много смешен, като каза, че това в кошницата струва повече, отколкото му платихме.

– Да, но виж, Дороти, защо би ни дал петдесет хиляди лири?

Госпожица Прат поклати обезкуражено глава.

– Наистина няма логика – призна тя. – Освен ако полицията го преследва.

– Полицията? – Едуард леко преbledня.

– Да. По-нататък във вестника пише: „...полицията разполага с улики...“.

Студени тръпки полазиха по гърба на кавалера й.

– Това не ми харесва, Дороти. Ами ако полицията тръгне след нас?

Момичето се втренчи в него с отворена уста.

– Но ние нищо не сме направили, Тед. Намерихме я в кошницата.

– Тази история би прозвучала глупаво! Не е правдоподобно.

– Не съвсем. О, Тед, наистина ли мислиш, че е ТЯ? Прилича на

приказка! – рече възторжено Дороти.

– Обаче историята не ми звучи като приказка. Повече ми прилича на онези, в които героят е несправедливо обвинен и отива в Дартмор за четиринадесет години – каза Едуард.

Но Дороти не го слушаше. Беше сложила огърлицата на шията си и изучаваше ефекта с помощта на малко огледало, което извади от ръчната си чанта.

– Такава, каквато би могла да носи една херцогиня – промълви отнесено тя.

– Не мога да повярвам. Те са имитация. Трябва да са имитация – каза бурно Едуард.

– Да, скъпи. Много вероятно – отвърна Дороти, все още съсредоточена върху образа си в огледалото.

– Всичко друго би било прекалено голямо съвпадение.

– Гълъбова кръв – промълви Дороти.

– Абсурдно е. Така мисля. Абсурдно. Виж какво, Дороти... Чуваш ли какво ти говоря или не?

Дороти остави огледалото настрана. Обърна се към него с ръка, поставена върху рубините на шията си.

– Как изглеждам? – попита тя.

Едуард я погледна внимателно, забравяйки опасенията си. Никога не я беше виждал такава. Тя излъчваше някаква царствена красота, която му бе съвсем непозната. Вярата, че има около шията си бижута за петдесет хиляди лири, беше превърнала Дороти Прат в нова жена. Изглеждаше безочливо спокойна, нещо като Клеопатра и Семирамида, и Зенобия, взети заедно.

– Изглеждаш... изглеждаш зашеметяващо – изрече смирено Едуард.

Дороти се засмя и смехът ѝ също беше съвсем различен.

– Виж какво – продължи Едуард, – трябва да направим нещо. Трябва да ги занесем в полицията или нещо подобно.

– Глупости. Ти току-що каза, че няма да ти повярват. Вероятно ще те изпратят в затвора за кражба – възрази Дороти.

– Но... но какво друго можем да направим?

– Да ги задържим – рече новата Дороти Прат.

Едуард втренчи поглед в нея.

– Да ги задържим? Ти си луда.

– Намерихме ги, нали? Ще ги задържим и аз ще ги нося.

– И полицията ще те хване.

Дороти помисли минута-две и рече:

– Добре. Ще ги продадем. И ще можеш да си купиш Ролс Ройс, или два Ролс Ройса, а аз ще си купя диамантено украшение за главата и няколко пръстена.

Едуард продължаваше да гледа втренчено.

Дороти стана нетърпелива.

– Това е твоя шанс. От теб зависи да го използваш. Не сме я откраднали... Не бих го одобрила. Сама дойде при нас и вероятно е единственият шанс, който някога ще имаме да си купим всичко, което искаме. Съвсем никаква смелост ли нямаш, Едуард Палгроув?

Едуард възвърна гласа си.

– Да я продадем, казваш. Няма да е лесно. Всеки бижутер ще иска да знае от къде имам това проклето нещо.

– Няма да я занесеш на златар. Никога ли не четеш детективски романи, Тед? Ще я занесеш на търговец на крадени вещи, разбира се.

– И как ще ги намеря тези търговци? Възпитан съм да бъда порядъчен.

– Мъжете трябва да знаят всичко. Те са за това – каза назидателно Дороти.

Той я погледна. Беше спокойна и неотстъпчива.

– Не бих повярвал, че си способна на подобна постъпка – промълви тихо той.

– Мислех, че си по-смел.

Последва пауза. После Дороти се изправи на крака.

– Е, най-добре да се прибираме у дома.

– С това нещо около шията ти?

Дороти свали огърлицата, погледна я благоговейно и я пусна в ръчната си чанта.

– Виж какво, дай я на мен – предложи решително Едуард.

– Не.

– Да, ще го направиш. Възпитан съм да бъда честен, момичето ми.

– Добре, можеш да продължиш да бъдеш честен. Не е нужно да имаш нищо общо.

– О, я ми дай! – нареди й дръзко Едуард. – Ще го направя. Ще намеря такъв търговец. Както казваш, това е единственият шанс, който ще имаме някога. Ние го получихме честно, купихме го за два шилинга. Не е нещо по-различно от онова, което господата в антикварните магазини правят всеки ден и се гордеят със себе си.

– Точно така! О, Едуард, ти си прекрасен! – възкликна Дороти.

Подаде му огърлицата и той я пусна в джоба си. Чувстваше се възбуден, екзалтиран, истински мъж! В такова настроение запали остина. И двамата бяха прекалено развълнувани, за да си помислят за чай. Мълчаливо пропътуваха пътя до Лондон. Само веднъж на едно кръстовище към колата се приближи полицаи и сърцето на Едуард пропусна един удар. По чудо се прибраха вкъщи без злополуки.

Последните думи, които Едуард отправи към Дороти, бяха изпълнени с авантюризм:

– Ще се справим. Петдесет хиляди лири! Струва си!

Тази нощ той сънува Дартмор и затворнически решетки. Стана рано. Съвсем не се чувстваше отпочинал и имаше измъчен вид. Трябваше да се заеме с издирване на търговец на крадени вещи, а нямаше никаква представа как да го направи.

Работата му в офиса вървеше зле и преди обяд върху него се стовариха два остри упрека.

„Как ли хората откриват търговец на крадени вещи? – помисли си той. – Дали Уайтчапъл е подходящо място или пък Степни?“

Когато се върна в офиса, го потърсиха по телефона. Чу гласа на Дороти – трагичен и разплакан.

– Ти ли си, Тед? Обаждам ти се от телефона на старата драка, но тя може да дойде всеки миг и ще трябва да прекъсна. Тед, не си направил нищо, нали?

Едуард отговори отрицателно.

– Виж какво, Тед, не бива. Лежах будна цяла нощ. Беше ужасно. Мислих си за онова, което пише в Библията, че човек не трябва да краде. Сигурна съм била луда вчера. Наистина. Няма да правиш нищо, нали Тед, скъпи?

Дали господин Палгроув изпита чувство на облекчение? Възможно е, но той нямаше да го признае.

– Когато съм казал, че ще направя нещо, правя го – каза с глас, който можеше да принадлежи на силен супермен със стоманен поглед.

– Но, Тед, скъпи, не бива. О, господи, тя идва! Виж какво, Тед, днес тя ще вечеря навън. Мога да се измъкна и да се срещнем. Не прави нищо, докато не се видим. Осем часа. Чакай ме зад ъгъла. – Гласът ѝ се промени в ангелски шепот: – Да, госпожо, струва ми се, че беше грешка. Търсеха Блумсбъри 0234.

Когато в шест часа Едуард излезе от офиса, голямо заглавие привлече вниманието му:

„КРАЖБА НА БИЖУ. ПОСЛЕДНИ НОВИНИ“.

Бързо подаде едно пени. Сред многото хора в метрото, където ловко успя да седне, с нетърпение прегледа страницата. Съвсем лесно намери онова, което търсеше.

От устните му се изплъзна сподавено подсвирване.

– Е, аз съм...

А после друг съседен абзац привлече погледа му. Прочете го докрай и с пренебрежение остави вестника да падне на пода.

Точно в осем часа чакаше на уреченото място. Дороти, останала без дъх, бързаше да дойде при него. Изглеждаща бледа, но красива.

– Не си направил нищо, нали Тед?

– Нищо не съм направил. Можеш да си я сложиш.

Извади рубинената огърлица от джоба си.

– Но, Тед...

– Полицията е открила рубините и човека, който ги е откраднал. А сега прочети това!

Показа ѝ един абзац от вестника. Дороти прочете:

„НОВ РЕКЛАМЕН ТРИК

Общоанглийската Файвпени Феър е направила нова умна рекламна уловка, с която възнамерява да предизвика известните Улуърт. Вчера се продаваха кошнички с плодове и ще бъдат продавани всяка неделя. Една от всеки петдесет кошнички ще съдържа изкуствена огърлица от камъни в различни цветове. Тези огърлици са наистина чудесна придобивка за плащаната сума. Вчерашните предизвикаха голямо вълнение и веселие и начинанието «ЯЖТЕ ПОВЕЧЕ ПЛОДОВЕ» ще стане още по-популярно следващата неделя. Поздравяваме Файвпени Феър за тяхната находчивост и им желаем успех в кампанията «Купувайте английски стоки».

– А! – изхълца удивено Дороти и след малко додаде: – Е...

– И аз се почувствах така – рече Едуард.

Минаващ покрай тях мъж пхна една листовка в ръката му:

– Взemi една, братко.

„Стойността на добродетелната жена е много по-голяма от тази на рубините.“

– Ето! Надявам се това да те утеши.

– Не знам. Не искам да изглеждам точно като добродетелна жена – каза колебливо Дороти.

– Не искаш. Ето защо мъжът ми даде тази листовка. С тези рубини на шията съвсем не изглеждаш добродетелна – рече Тед.

Дороти се засмя и каза:

– Много си мил, Тед. Хайде, нека да отидем на кино.

КРАЙ

© 1934 Агата Кристи
© 1995 Елена Захариева, превод от английски
© 1995 Иван Захариев, превод от английски

Agatha Christie
A Fruitful Sunday, 1934

Публикация

Агата Кристи. Загадката на Листърдейл. Разкази
Издаелство „Абагар холдинг“, София, 1995 г.

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/7818>]